

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIO

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 8 pessetas.
Cuba, Puerto Rico y Extranger, 5

APRESENTATGE

Avuy passa ab gust el rato
jugant ab els seus gatets;

quan se casi y sigui mare,
s' entretindrà ab els seus nens.

CRONICA

JA tenim arcalde nou al candelero. El Sr. Sanllehy ha entrat a la Casa gran senzillament, modestament, casi diríam humiliantse. Encare que totes las portas del *Hôtel de Ville* son altas, (las del vestibul que donan a la Plassa de Sant Jaume están fetas a la mida dels gegants de la ciutat) don Domingo las ha passadas acotant el cap ab reverencia. Més val aixís. Si ho ha fet sentintó y continúa fentó, tinga per segur que podrá estalviarse molts disgustos, y aixó sempre han de procurarho 'ls homes de bé y poch amichs d' encaparrarse.

L' actitut comedida, cortés, afable y exempta de tota mena de pretensions observada pel Sr. Sanllehy, recorda encare qu' en sentit contrari, la que en una ocasió semblant va observar, anys enrera, 'l Sr. Milá y Pí, quan va entrar en funcions de arcalde de R. O., tussint fort, escupint pels ullals y tirant rebufos a la premsa, es a dir: a tall de Sátrapa que tot s' ho havia de menjar. Creya tenir un rey dintre del cos y de bonas a primeras volía ferlo funcionar. En nom del rey empunyava una vara, y entrava en la Casa gran fent molinets ab ella... ¿Y qué va succehir?

Que als pochos días, reduhit de nou a la condició de simple particular, posava fi a la rápida epopeya del seu enlayrament, saldant ab el vidrier un compte de vidres trencats. Ni a n' ell poden haverli quedat ganas de tornar a la Casa gran, ni 'ls que hi han anat darrera d' ell, en calitat de arcalde de R. O., poden sentir gayres desitjos de imitarlo.

Per la seva part el Sr. Sanllehy, que sens dupte tindrà bona memoria, no será may un émulo del senyor Milá y Pí; ans al contrari, home prudent, preferirá posar a proba una vegada més la certitut de aquella máxima evangélica que diu: «Els humils serán exaltsats.»

Y ab aquesta divisa per norma y practicantla desde bon principi ha vist desvaneixers com una glopada de fum, el grop tempestuós que s' havia anat formant en las regions del Consistori desde 'l punt que 's tingué noticia del seu nomenament.

Cap arcalde, fins ara, havia entrat com ell en funcions, dihent com va dir en son discurs desde la presidencia del Ajuntament:

«Voleu saber, senyors, quins son els meus plans? Si apenas m' atreveixo a manifestarlos, porque 'ls meus son els vostres, ab la sola diferencia de que vosaltres els veniu practica: t ja fa temps, y jo fins ara no tinch més que 'l viu desitj de unir-me a la vostra labor.»

Y en aquest sentit, cap més arcalde havia rematat, com ell, el clau, afegint:

«No vinch a fer política, sino a *ajudar* a fer administració.»

Els altres deyan: «No venim a fer política, sino administració.» El Sr. Sanllehy ni aixó: 's limitarà a *ajudar* a ferla.

Y ara diguin ab tota conciencia, si pot donarse un arcalde de R. O. més atenuat, es a dir menos disposat a fer lo que li dongui la R. G. (Real Gana.)

*
* *

El govern s' haurá de convencer, a la fi, dels grans, dels inmensos progressos que s' han vingut realisant en la vida pública de Barcelona, desde que 'l poble, gelós de regirse y administrarse a sí mateix, se resolgué a pendre en las eleccions una part activa y tirá al aygua l' ignoble caciquisme.

Las institucions genuinament democráticas van

arrelant en el govern de la ciutat, y salvant certas petitas impuresas inevitables, porque no tots els homes investits ab la confiansa popular son sants; no hi ha dupte que ha millorat l' administració ó quan menos porta trassas de millorar, porque 'l poble fiscalisa als administradors dels seus interessos, y discerneix y garbella, efectuant un treball de depuració qu' en els mals temps del caciquisme 's feya de tot punt impossible.

Y aixís mentres creix la importancia política y social del govern del municipi, representació legítima del vot dels electors barcelonins, minva y 's debilita la del element intrús que 'l poder central s' empenya en colocar en la presidencia del Ajuntament.

Li anava molt bé al poder central l' arcalde de Real Ordre mentres tingués en el Consistori sisquera una insignificant minoria d' elements adictes: en tal cas aquests elements apoyantse en las grans facultats que la Lley municipal concedeix als arcaldes, per pochos que siguessin se feyan árbitres de la vida de la corporació y senyors de la ciutat. Pero Barcelona s' ha divorciat resoltament de las oligarquias imperants, que ja ni per minoria logran treure un sol regidor. ¿Y qué ha de fer l' Arcalde de R. O. en tals circunstancias, sense un punt de apoyo, més que mostrarse dócil y bon minyó?

Y vels'hi aquí, com per obra de las prácticas democráticas, Barcelona s' emancipa y anula virtualment el gran abús del nomenament de arcaldes de Real Ordre, deixantlos reduhits a una especie de figuras decorativas.

Res: una especie de *florero* colocat en la taula presidencial.

*
* *

Els poders centrals en aquest punt van de venduda.

Si fou un excés de rezel y de desconfiansa lo que 'ls inspirá la mala idea, a totes llums abusiva, de copar la presidencia de la Corporació municipal de las grans ciutats, per evitar que las oposicions las governessin, per lo que toca a Barcelona resulta que las oposicions son las que governan y l' Arcalde de Real Ordre s' ha de sotmetre a n' ellas, porque li falta ambient no sols dintre de la corporació sino en tota la ciutat.

Vels'hi aquí un cas ben digne de consideració y estudi: el cas de una veritable revolució realisada en las urnas electorals, que anula en la práctica una lley abusiva, reduhint a la impotencia sls poders que l' imposaren y la practican. ¿Qué fora del actual régimen, si totes las grans ciutats d' Espanya seguisen l' exemple de Barcelona?

Ab sa característica discreció 'l Sr. Bastardas, que tant excelents recorts ha deixat del seu pas per l' alcaldía, respongué al Sr. Sanllehy, y respectant al home, triturá materialment a l' institució dels arcaldes de R. O.

Difícilment se pot refutar aquest párrafo del seu discurs:

«No deixa de ser una anomalia que 'l president de la Diputació provincial sigui un diputat provincial; el president del Congrés, un diputat a Corts; el president del Senat, un senador; y que no pugui ser un regidor lliurement elegit per nosaltres el president del Ajuntament.»

Ab molta oportunitat recordava 'l Sr. Bastardas, que ab l' institució dels arcaldes de R. O. s' entrega a las corporacions municipals als embats de la política, citant el cas de la cayguda del Marqués de Marianao per haver caygut un ministeri, y del nomenament del Sr. Sanllehy per haverse'n constituhit un altre.

À LA CASA GRAN

PERTENEC A LA BIBLIOTECA DEL...

Solemne presa de possessió del nou arcalde de R. O.

LAS PLAGAS DE LA VINYA

«Y qué resulta de tot aixó?—deya.—Els regidors procedents del anterior bieni han tingut ja *cinch* arcaldes efectius, además de *quatre* interins. Qualsevol se farà cárrech de que ab uns cambis tan freqüents no hi pot haver unitat de criteri, ni unitat de direcció; que ab aquest tráfech continuo fracassan els millors propósitos, s'esterilisan totas las iniciativas y no resulta tan feconda com deuria serho l'acció del Ajuntament.»

No hi haurá qui pugui refutar ni atenuar unas consideracions tan sólidas, tan plenas de bon sentit.

La institució dels arcaldes de R. O. resulta perniciososa, altament contraria al bon régimen dels interessos comunals. Empeyarse en sostenirla es lo mateix que sostenir una perturbació. Si no sigüés aixís, fins resultaría divertit veure l'encantadora manera com els poders centrals se posan en ridícul.

¡Per qué, quan cau un arcalde de R. O., lo que li costa al govern trobarli substitut! ¡Y quinas comedias no's fan y quinas intrigas no's mouhen! ¡Y quín paper més grotesch el que desempenyan els fracassats de la política caciquista, els deshauciats del sufragi popular, disputantse la vara com qui diu á l'aranya estira-cabells!... Y tot ¿per qué? Per anarse á estrellar á la Casa gran baix pena de convertirse en presoner de guerra dels veritables y llegítims representants del poble.

Pero l'administració 'n val de menos, y es precis que cessi de una vegada un joch que tan perjudicial resulta als interessos de la ciutat.

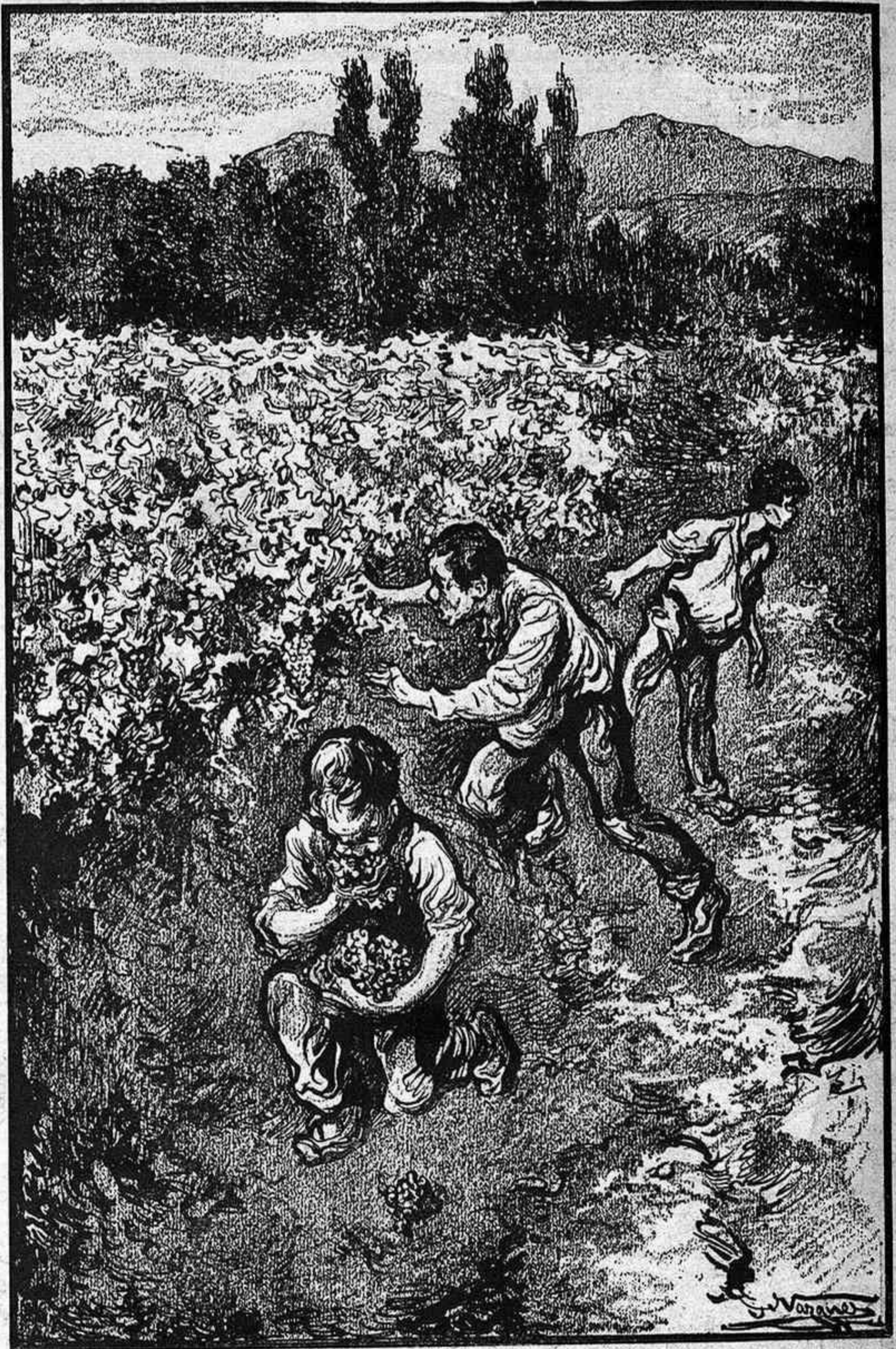
*
*
*

El Sr. Sanllehy creyém que será l'últim representant del poder central en el Consistori barceloní.

L'Ajuntament practica la *Solidaritat catalana*: la practican fins els mateixos qu' en certs *meetings* la combaten y Barcelona ho veu ab gust y ho aplaudeix, sentintse dignament representada per las dos corrents de opinió preponderants en la ciutat. Y l'Ajuntament de Barcelona ha extés la papeleta de defunció á la institució dels arcaldes de R. O.

Al govern li toca ara donar l'ordre del sepeli.

P. DEL O.

Filoxera de dugas camas.

*
*
*

Tenia sed d'estimar
sota un' ombra, en la quietut:
y anyorós de meditar
á la font del verdissar
no hi he anat, l'instint m' hi ha dut.

Sent allí he vist el temor
d'un aucell assedegat
y perquè begués millor
he fugit ab sed d'amor
y la xardor m' ha passat.

J. COSTA POMÉS

¿PROBLEMA RESOLT?

—¡Senyor, tingui voluntat per un...!
L'aspecte picaresch d'aquell *pobre* va tentarme.
O molt m'equivocava, ó dessota d'aquellas palle-

ringas inclassificables hi havia el tipu que feya días estava buscant.

—Teniu—vaig dirli, posantli á la má una moneda de plata de las més petites que ara corran:—teniu, y feume el favor de contestar franch y categóricament á las mevas preguntas.

—Ja ho crech que li contestaré. Soch tot orelles.

Y sense més preámbuls, com si de tota la vida que 'ns coneguessim, varem posarnos á enraonar.

—S' observa, d' un quant temps á n' aquesta part —vaig comensar dihent— que á Barcelona hi ha molts pobres.

—Molts n' hi ha.

—La premsa, las autoritats, las associacions que á la beneficencia 's dedican, tothom se queixa de lo mateix. No hi ha manera d' extingir el pauperisme ambulat. No sembla sinó que 'ls pobres surten de la terra, de la pols, del ayre que 's respira. ¿A qué 's deu aquest miracle?

—Vol dir l' abundancia de gent que vé aquí á demanar caritat? Pues se deu á que Barcelona es la ciutat més *vividora* d' Espanya. El que aquí no s' aguanta, no s' aguantará en lloch.

—¿Cóm ho sabeu vos aixó?

—Perque he corregut món y he tingut ocasió de probarho. Aixó es la Xauxa, l' América dels que paran la má.

—¿Sou foraster?

—Com la inmensa majoría dels que aquí imploren la caritat pública. ¿No sab vosté cóm está organísat aquest tinglado?.. Un pobre arriba á Barcelona, y als quatre días ja s' ha fet cárrech de la vinya

que per aquests carrers pot bremarse. Tan bont punt convensut d' aixó, escriu á la familia: «Baixeu tots cap aquí, que aquesta ciutat es un paradís.»

—¿De modo que us crideu els uns als altres?

—Naturalment!... ¿No val més campársela per aquests passeigs, que morirse lentament de gana al poble, cavant la terra ó recullint llenya al bosch?

—Diu que de Valencia 'n venen vapors carregats.

—Y d' Aragó trens, y de Castella, y d' Andalusía y de tot arreu. La generositat de Barcelona no hi ha avuy recó d' Espanya que no la conegui.

—Vol dir aixó que las tres quartas parts dels pobres que veyém per aquí son pobres d' ofici.

—Las tres quartas parts d' ofici, y l' altra quarta part, d' afició. Desenganyis: el qu' está verdadera-ment necessitat, no ho fa aixó d' anar pels carrers aturant al primer que passa. El demanar com ho fem nosaltres, es un art que vol certa habilitat y que sóls s' adquireix á forsa d' exercici.

—Aixó es lo que l' autoritat está sospitant fa temps y que á tota costa voldría extirpar.

—¿Cóm? ¿De quína manera pensa conseguirla aquesta extirpació?

—Recullint als pobres y tancantlos en un assilo.

—No 'ls podrá mantenir y un día ó altre se li escaparán.

—O enviantlos cadascú al seu poble.

—Tornarán á venir.

—O prohibint la mendicitat.

—¿Y colocalant un municipal cada dos passos per- que fassi cumplir la prohibició? No hi ha que ferse ilusions: tots aquests procediments, á la curta ó á la

AB TOTA FRANQUESA

—Els rahims y nosaltras. ¿Veritat que aixó es lo únich d' Espanya qu' encare pot anar?

CONFIDENCIAS

—¿Li has dat paraula de casament?... ¿Y ella, qué t' ha dat á tú?

—Per ara, tres pacatillas y un mocador ab las «nicians».

llarga, resultarán inútils. Vorejan el mal sense atcarlo, no curan de res, no resolen res...

—¿Quín remey hi ha, donchs, contra aquesta malura?

—Un, un sol, que no está en mans del Govern, ni de las autoritats, ni de cap corporació.

—¿Y es...

El pobre somrigué una mica.

—Home, aixó fora tirarme terra als ulls...

—M' heu promés que parlaríau ab tota sinceritat.

—Es veritat, pero...

—Apa, desboteu d' una vegada. ¿Qué s' ha de fer per suprimir de Barcelona els pobres que avuy omplan els seus carrers?

—Ja veurá, vaig á explicarli per medi d' un exemple. Fixis ab aquest banch de pedra. ¿Hi veu cap mosca vosté en aquest moment?

—Ni una.

—Suposis ara que demunt del banch hi col·loquem un terrós de sucre. ¿Qué succehirá?

—Que hi anirán moltes moscas.

—¿Per qué?

—Pel sucre, home.

—¿Y si de repent retirém el sucre?

—Las moscas se dispersarán.

—Y als pochs moments no se'n veurá ni una... ¿No es aixó?

—Segurament.

—Aquí té, donchs, el remey de la malura dels pobres. Els barceloníns son els únichs que 'l posseheixen y ells son aixís mateix els únichs que poden aplicarlo. ¿Está enterat?

—Enteradíssim.

—¡Alante, pues!

—¡A Deu siau!—

Y mentres el pobre se'n anava avall, tot examinant dissimuladament la moneda que al comensar la nostra conversa li havia donat, jo seguía amunt, preguntantme si tal vegada seria cert qu' en la parábola del sucre y las moscas hi havia la justa y verdadera solució del problema que tant preocupa als bons barceloníns.

A. MARCH

¡Te compadeixo!

Ja no ets la noya encisera plena d' hermosura y gracia, qu' esclavisares als joves ab tas mágicas paraulas.

Ja no ets la gentil nineta per quín amor suspiravan mil cors rendits á la forsa del poder de ta mirada.

Ja no ets la que, falaguera, prenent l' un y deixant l' altre, satisfeyas tos capritxos plena d' orgull y sens ánima.

No ets ja aquella flor flayrosa

SINCERITAT

—¡Ep, muchacha! ¡A espolsar alfombras al demonio!

—¡Ayay! Avans bé ho feya y no 'm deya res.

—¡Oh! Ahora tenemos arcalde nou, y siquiera los primeros días, hay que cumplir las Ordenanzas municipales.

fresca, senzilla, aromática,
entre mils de papallonas
disputantse ta fragancia.

Avuy ja no tens qui 't mira;
el vol d'aymants que aixecaven
un altar á ta bellesa,
no 'ls veurás jamay, ingrata.

La flor de la teva vida
ha perdut sa dolsa sava,
s'ha marcit per' no reviuire,
al calfu de ta inconstancia.

Tú creyas que l' ésser jova
era etern... It' equivocavas!
Quántas voltas per ta pensa
haurán cursat com fantasmas
els recorts d'alegras horas
qu' en soletat ara passas!...
Quín cor més plé de tristesa
deus tenir... ¡que negra l' ánim!

SAMUEL GRAN É IRURUETA

De com un hom fá forrolla

Ja podí fer, ja podí dir: en Policarpi Picapinyas estava condemnat á ser una perpétua insignificancia, una nulitat, un *Don Nadie*, com diuen els castellans.

Per mes que fos advocat, per mes que tingués un caràcter actiu y bellugadís, el nostre home no fora may res. En mitj de la calma ensopidora de Colldebruixas no avansaria un pas; y allí morirían las sevas activitats y energías, sense que ningú sapigués que l' hereu *Llagosta* era quelcom superior als seus paisans.

Se necessitava que 'l seu nom correngués en lletres de motllo, era indispensable que la *Prempsa*, aqueixa *Prempsa* que tantas nulitats exalta y enfila, s'ocupés d'aquell infelís desterrat. Mes pera assolir un lloch en els diaris li faltava un pedestal. Clar está que ab una malifeta grossa la *prempsa* parlaría d'ell, pero no buscava una fama dolenta y tranzitoria, desitjava una anomenada bona y perdurable.

Y rumía que rumiarás, lográ posar la primera pedra als fonaments de la seva gloria. Ab tres ó quatre concurrents al *Café de dalt* fundá 'l *Círculo recreativo familiar de Colldebruixas*. Investit ab la Presidencia del *Círculo*, comensá á trafiquejar entre la gent del camp, y al any just inaugurava la *Asociación agrícola de Colldebruixas* calsantse la secretaria general.

Ja l' hereu *Llagosta* comensava á tenir personalitat propia entre 'ls seus compatricis. Ja no era un de tants; s'havía convertit en figura de relleu. No era un personatge, pero sí un home conegut á qui se li descobrián á cada pas prendas intelctuals fins allavors amagadas.

Ab els mateixos socis del *Círculo* havia fundat la *Asociación*, y al cap de poch enquibía la mateixa tropa á la *Liga de propietarios de Colldebruixas* quedantse de pastor del remat ab el nom de Director de la Junta executiva.

Vetaquí com quatre y el cabo lograren estendre la fama de 'n Picapinyas á qui la Humanitat desconeixía completament temps arrera. Damunt d'aquells tres peus s'aixecá ab ardidesa, y la Capital, y mes tart la Regió, vá enterarse de que un tal Picapinyas era un home entramaliat que 's ficava per tot arreu.

Y comensá la propaganda periodística. ¿Que l' Institut de Sant Isidro presentava un memorial demanant el lliure cultiu del tabaco? Donchs no passavan tres días que 'ls diaris no portessin un telegrama d'aquella terra, hont are ni may podían ni volían plantar tabaco.

«*Asociación agrícola Colldebruixas se adhiere petición Instituto libre cultivo tabaco.*—Policarpi Picapinyas.»

Aixó 's comunicava á la *prempsa*, y 's dirigía al Governador, als Ministres, als Presidents de las Cambras, als diputats del Districte, etc., etc.

¿Que 's demanava la fundació d'una *Escuela flotante* á la bahía de Rosas? Telegrama immediatament, encare que Colldebruixas era un recó de montanya y no necessitava pera res la tal escola, ni d'ella n'havía de treure cap profit.

«*Círculo recreativo familiar Colldebruixas se asocia pública demanda favorable Escuela flotante.*—Policarpi Picapinyas.»

¿Que 's demanava la supressió dels consums? Deseguida.

«*Liga propietarios Colldebruixas adhiere proyecto supresión consumos.*—Policarpi Picapinyas.»

¿Que 's pretenía rebaixar las contribucions, crear un pont lliure, fundar una Universitat, erigir una estatua, organizar una manifestació, celebrar un mítin, presentar un document al govern, etc.? Invariablement allí hi havia en Picapinyas ab las sevas tres fillas, las associacions de Colldebruixas, adherintse sempre, adherintse á tot, ó lo que es lo mateix, á qualsevol petició.

Y aixís com se sumava als peticionaris podía contar-se'hi per un quant se tractava de protestas.

¿Era moda protestar del arancel? Apa:

«*Círculo recreativo familiar Colldebruixas protesta enérgicamente inconcebible arancel recién aprobado.*—Policarpi Picapinyas.»

«*Liga propietarios Colldebruixas eleva formal protesta contra aranceles humillantes para la Nación.*—Policarpi Picapinyas.»

«*Asociación agrícola Colldebruixas une valiosa protesta á la de Centros y demás entidades contrarias al nuevo arancel, ruina industria española, perjudicial riqueza pública y clases trabajadoras, beneficio extranjero.*—Policarpi Picapinyas.»

Y 's protestava de tot lo protestable. Encare no surtía un fulano descontent, allí 'l seguía en Picapinyas ab els seus telegramas. Picapinyas per aquí, Picapinyas per allí, arribá el moment en que qualsevol podía contar que no sería ell sol al formular una demanda ó una protesta. Sigués pe 'l que sigués en Picapinyas sempre feya 'l segón. La seva fama progressava. Organisá Jochs florals, Certámens y Exposicions locals, siguié corresponsal de Centres, Academias y Periódichs, prengué part com delegat en Juntas y en Aplechs, en Congressos y en Assambleas; y en Picapinyas creixía, y tothom el considerava. Ell era la representació de las forsas vivas, del moviment intelctual de Colldebruixas, com si diguessim la encarnació del poble. Dir Picapinyas equivalía á dir Colldebruixas, y accontentar un home es més factible que accontentar un poble, y entendre's ab un individuo es més práctic qu' entendre's ab una colectivitat, qui volía res de Colldebruixas á n'en Picapinyas acudía. Els mateixos Governadors de provincia vejent sempre abdos noms aparellats acabaren per entendres'hi y relacionars'hi. Cresqué 'l osadía d'ell, afermá 'l seu poder y al últim l' hereu *Llagosta* se convertí en l' indiscutible cacich del poble, tallant y cusint á la mida del seu gust, com verdader senyor feudal de la comarca.

Mes jo que sé que tota aquella excelsitut no té més base que las tres societats per ell fundadas, y que las ditas societats no contan ab més individus que 'l *noy de ca 'l Magre*, analfabet empedernit y jugador d'ofici, 'l *Brossa*, mes animal que 'ls matxos que mena, 'l *Nanet*, curandero saludador y usurer en una sola pessa, 'l *Baldiroyas*, imbécil xarrupallantias, més drogo que 'l jaure, y 'l *Morropelat*, que si no menja fent corre l' unglá ab tot y sas malas arts se queda en dejú, ¿quín cas volen que fassi dels telegramas de Colldebruixas?

Es per xó que jo 'm rich de las adheccions y de las protestas que desde 'ls llochs de Vilamocosa, Riudequisca, La Xinxeta, Montpollós, Pobla de Godays, ó Vallpudenta han enviat, envían y puguin enviar un *Centro agrícola*, un *Círculo de propietarios*, un *Ateneo democrático*, un *Casino tradicionalista*, un *Orfeo obrer*, una *Coooperativa católica* ó un *Liceo recreativo*, perque totas y cada una d'aquestas Societats me las figuro y pocas vegadas m'erro, inútils absolutament pera l' progrés moral y material de la localitat y dels vehins. Son las xancras ab las quals sobrix del vulgo un ambició ó un desvergonyit, un atrevit Picapinyas qualsevol, capás de protestar de la llum del sol que 'ns ilumina y de la abolició de la esclavitut, y disposats á adherirse lo mateix á la matansa dels juheus, que á la restauració del dret de cuixa, que á la degollació dels innocents mentres se fassi forsa soroll y 's eridi l' atenció del públich.

Y com de maneflas se 'n crien á tots els camps, no passa cap any que no se 'n fassi una bona cullita. Si llegu diaris (sigan del color que sigan), no passareu dotze mesos sense que desfilí als vostres ulls una professó de subjectes ó de Societats que s'adhereixen ó que protestan.

May n' he fet cap cas.

KIKU KAMAMILLA

LLIBRES

FINLANDESES.—*Aplech de quadrets finesos de J. L. Runeberg y J. Aho.*—Traducció de BENET R. BARRIOS.—El traductor de aquest llibret simpàtic es un distingit metje que assistí al Congrés Internacional de Medicina de Moscou, celebrat l'any 1897. En un prólech ens dona compte de sas antigues afeccions pel poble de Finlàndia y de las circumstancies que 'l mogueren á trasladar al catalá algunas hermosas flors dels jardins finesos eixidas del enginy de dos dels autors mes ilustres de aquella terra, tan hermosa com desgraciada desde que 'l czarisme rus atentá á la seva autonomia.

En els treballs de Runeberg y Aho s'hi transparentan una fermesa y una serenitat que deuen ser las característiques de aquell poble septentrional que viu entre gels, pero que manté encés al cor y ab flama inextingible l'amor á la Llibertat.

Per sa hermosura y perque sabem que ha de ser llegida ab gust, principalment á Catalunya, hont la causa de la llibertat de Finlàndia conta ab universals simpatías, reproduhim la següent composició de J. Aho, que segons sembla sigué escrita á conseqüencia de las midas de rigor y tiranía dictadas contra aquell poble per l'autocracia moscovita.

LA BANDERA DE FINLANDIA

Soumen lippu

Bandera de Finlàndia blanca y blava, ja no onejas en el pal; en las festas patrióticas ja no 'ns donas la benvinguda. Nuu 'l pal s'aixeca, y 'ls cordons, fluixos, debategan sens repós als desitjos del vent...

Fou la ratxa soptada del odi qui se 'n portá la bandera blava y blanca; fou l'oratje de la enveja qui la deslligá. Mes avuy, senyeras flotants y gallarets onejants ¿de qué 'us servirían?

Encare que no gosém desplegarlas, ellas onejan, tan mateix; encare que 'us hajin privat de mirarlas, nosaltres las veyém. Avans quasi no las veyam; indiferents passavam davant d'ellas... Ara brillan ben lluny, brillan perque no hi son.

A voltas, entremitj de las fullas y de las flors gayrebé passavan desapercubudas: ara en els llochs de festa, entre tots els ornaments, son lo únich en que 'us fixéu; ara totas las miradas fitan els pals nuus, y es ara quan las veyém voleyar; ara las veyém que penjan y que onejan, com jamay avans las havíam vistas.

Dalt de las teuladas de totas las casas ens apar veure banderas, y 'n veyém al cim dels pins y al brancatje dels bedolls. Y en lo alt de tot mástil, onejant triomfalment, nosaltres las veyém perque VOLÉM véurelas.

Se pensavan que 'ns havían pres las nostras banderas per sempre més: creyan que no las reveuríam may més; que oblidaríam els nostres colors nacionals consolantnos ab els dels altres!...

Y no saben que un núvol d'estiu, blanch, lliscant pel cel blau, es nostra bandera; qu'en un día clar, un tossal cobert de neu y 'l firmament servintli de fons, son nostres colors que resplandeixen; que la vela de una barca, brillant ben lluny per sobre las onas, es nostra bandera aixecada...

¿Privarán ells al núvol blanch de lliscar pel cel, á la neu de mostrarnos sa puresa, ó als nostres mil llachs de servir per sempre son color blau fosch? ¿Podrán obligar al cel á que cambihi de color, ni fer que 'ls munts de neu blanca 's tornin grisos? ¿Arribarán á impedir que 'l sol envihi sos raigs sobre las velas de nostras barcas?

Llurs mans ¿podrán arrepassar també aquestas banderas?

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Teatre de noys de A. de Rius y Vidal.—Reunidas en un volúm s'hi troban las següents obretas, escritas expresament pera ser representadas per noys y noyas, junts ó separats: *El camí del Cel, El Baylet de la Masia, La Enjogassada, El Quarto de las ratas, Els Noys poruchs, Quan seré gran, Las Bonas obras, Un llaminer castigat, Noblesa d'anima, El Reyet de casa, Vosté, senyor galan... Aucelets fora del niu.*—Las obretas, escritas en vers ab nota-

ble facilitat son molt apropósit pera ser representadas per la gent menuda.

Recort de la Gran Festa del Arbre fruyter de la vila de Moyá.—L' eminent tenor Francisco Vinyas fundador de la institució del Arbre fruyter, baix el títol que hem transcrit ha aplegat en un follet, el programa de la darrera festa celebrada en Moyá, l'Himne del arbre fruyter de 'n Maragall y 'ls Estatuts de la Societat.

RATA SABIA

MARINESCA

Jo vaig neixe á la Marina,
en una caseta blanca
que 'l mar casi ruxia y besa,
quan ronca fort, quan s'enfada.

Mon amor inextingible
per aquesta inmensa plana
que eternament se belluga
sempre gran y sempre blava...
m'ha donat sensacions lletjas,
m'ha donat sensacions macas,
ell m'ha donat pena fonda...
ell, també, m'ha alegrat l'anima,
y constantment me domina
perque constantment m'agrada.
¡Hermós es el mar! Bellíssim
com la noya més galana,
com la noya més hermosa,
com la noya més simpática.

¡Jo l'admiro! ¡Jo 'l venero!

Quan en sas horas de calma
mandrosament balanceja's
en son llit plé de cadavres...
el comparo ab una nina
bella y de malas entranyas
que amagada en sa guapesa
porta una historia que espanta...
Quan en sas horas de furia
á tot el mon amenassa
y destruheix tot quan s'oposa
á sa forsa soberana...

Liavoras sembla que miro
un gelós de sort ingrata,
desesperat, que sols busca
revolcars' en la desgracia...

Quan desde casa el contemplo
en jorns de plena bonansa
sostenint tantas barquetas
ab las sevas velas blancas,
m' enamora... m' extasia...
sa bellesa may me cansa...
Jo vaig neixe á la Marina.
Jo soch fill de las onadas
que casi ruixan y besan
la meva caseta blanca,
quan s'enlayran, espumosas,
imponents, amenassantas...

ANDRESITO

NOVETATS

Continúa guanyantse els favors del públich la notable companyia sarsuelera que dirigeix l'aixerit primer tenor cómic senyor Allens-Perkins.

Vostés preguntarán: ¿Perkins motius agrada tan aquesta companyia? Perque es nutrida, y valiosa, tant en el conjunt com en las parts.

Darrerament s'han representat ab éxit las conegudas obras *Bohemios* y *El mozo crúo*, donantse al mateix temps

À FESTA MAJOR

PERTENECEN
LA BIBLI
ARROBA

Fotografia *F. Fernández*, colaborador artístich de LA ESQUELLA

—¿Qué fem? ¿Enganxas ó no enganxas?

—Enganxo. Pero t' adverteixo una cosa: si arribas á ballar ab... l' altre, al tornar ivolcarém!

una *reprise* de la bonica sarsuela *El famoso Colirón* que va esser estrenada á Madrid per l'artista sosdit.

Totas las pessas varen ser interpretadas ab voluntat y els *mórenos* van sortirne la mar de satisfets.

La mateixa empresa está preparant pera un día de aquestos una funció *succés* que consistirà en la representació de *El dúo de la Africana*, contant ab els artistes Elena Fons y Andreu Perelló, quins s'encarregarán de las principals *particellas* de l'obra.

No dubtem que un *esqué* aixís cridarà l'atenció de tot el *peixet* filarmónich de Barcelona.

BOSQUE

—¿Qué canta avuy?

—*La Bohème*.

—Me n'hi vaig.

—De qué vá aquesta nit?

—De *Gioconda*.

—No hi faré falta.

—Qué 'ns donan avuy?

—*Glí Ugonotti*.

—Ja hi estich anant...

—Donchs jo de vosté, ja no 'm en mouría. Llogaría un piset de per allá á la vora.

—Aixó! Ben dit; al *Bosque* s'hi troba un bé,... donchs qui estigui bé que no 's mogui.

TÍVOLI.—(CIRCO EQUËSTRE)

Ja som en alló de las *fashionables*, las *matinées*, y els *vesprés*.

En totas las funcions hi prenen part els ferotjes lleóns domesticats per la simpática Ella al extrém de semblar més aviat gossets falders que estadants del desert.

Ahir nit, y corresponent al según día de moda tingué lloch el debut de Mlle. Deodima.

No hi vam ser de modo que no 'n podém dir res. Pero, no s'espantin que hi ha més días que llangonissas.

CIRCO BARCELONÉS

S'ha vingut anunciant pera aquesta mateixa senmana l'estreno de una sarsuela que segons noticias obtingué un gran éxit al estrenarse en el teatro del Duch de Sevilla... lo qual no vol dir que aquí el soberano públich ho entengui d'un altre manera y li dongui carpetasso.

Se tracta de una obreta en un acte que 's titula *Maravilla*... y que potser ho resulti, ó potser no.

Corre la veu de que aquesta empresa ha pogut lograr la exclussiva pera l'estreno de *La fiesta de los pájaros*.

No sabém si 's tracta de l'arreglo de *La festa dels aucells* de l'Iglesias.

APOLO

Equivocadament havíam dit que el debut de la nova companyía tindria lloch el passat dissapte; no hi ha hagut tal cosa.

La temporada tardor-hivern comensará el día 15, ó siga demá, ab l'estreno de un melodrama castellá titulat *Juana Tallandier ó el barquero de Melun*, en el qual se tenen grans confiansas y quins autors no volen encare donar el nom *por motivos de... prudencia*.

Forman part de la companyía que dirigirá el notable primer actor D. Enrich Giménez, la primera actriu donya Concepció Llorente, las senyoras Daroqui, Periu, Alentorn, Farnés, Pamada, Suñer y Zabala, y els senyors Ros, Muñoz, Olivar, Marxuach, Morera, Molgosa, Oliva, Lluellas, Salas, Ginestet, Blanca y Llorente.

Hi ha en cartera 28 melodramas, —¡Horror, quanta sanch!—per estrenar y 's conta, ademes, ab algunas notables atraccions y cinematógrafo.

Els preus serán menos que económichs.

Felicitém á la concurrencia paralelística per la excellent proporció que se 'ls presenta.

N. N. N.

AL BATLLE NOU

Suposo que al ferse cárrech, digníssim Concellé en cap, de la honorable venera dels nostres avant-passats, l'animará 'l ferm propósit, el desitj fonamental de que 'l día que la deixi dintre d'un, dos, ó tres anys, puga retirar-se á casa satisfet, ben prestigiát, ab els merescuts elogis de tots els conciudadans, y deixant á Barcelona un bell recort del seu pas per un camí tan difícil, tan plé de dificultats, tan espinós... (no aludeixo al diputat provincial) com es avuy l'Arcaldía d'aquesta hermosa ciutat.

Prenent peu d'aquest principi que sens dupte sostindrà, es llógich que dels seus actes n'esperém bons resultats.

Aixís es que, som falibles y ens podém equivocar, pro tením plena confiansa de veure portada á cap la organisació complerta dels serveys municipals.

A Consums, será un modelo; á Governació altre tant; á Hisenda, un apoteosis, y á Foment será ¡la mar!

Sense afegir cap capítol en el pressupost actual veurém obrir novas vías desde Sant Andreu á Sans; comensada la Reforma; els carrers ben empedrats; ben netas las clavegueras; ben nets els municipals, y tot net... menos la caixa qu' estará plena fins dalt.

Las obligaciones que tocan al despatx particular, serán puntualment complertas y ab escrupulositat.

Las viandas y altres articles que adquirím en els mercats, serán objecte probable de inspecció seria, constant.

Tot lo que d'aprop afecta á la salut del vehinat es avuy potser de totas la qüestió més important.

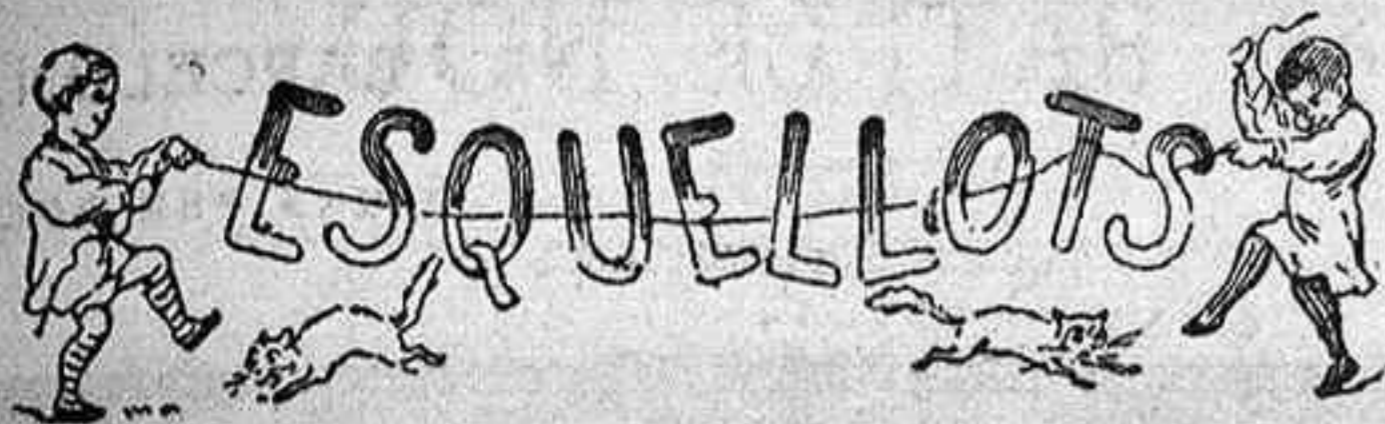
Veurém, donchs, com se visuran els aliments substancials, y no sols els del estómach sino els del cor y els del cap.

Veurém com desapareixen aquells papers insensats ahont ensenyan d'obrir pisos y d'ensangrentar punyals...

Veurém també retirar-se dels carrers de la ciutat aquell cabás de bruticia que fa temps hi está abocant un escombriayre polítich pestilent y fracassat qu' está demanant el cloro per tots sos quatre costats.

Si es aquest el seu propósit y logra portarlo á cap, senyor Batlle, cops al bulto y avant sempre ¡sempre avant!

PEP LLAUNÉ

Barcelona en pes ha reconegut la intel·ligència, el zel, la imparcialitat ab que 'l Sr. Bastardas ha desempenyat l'arcaldia per espay de dos mesos. Es opinió general que en millors mans no podia estar la vara, símbol de l'autoritat municipal, qu' en las d' un home intel·ligent y just, y ademés fort, com ho es sempre qui ha rebut la confiança directament dels seus conciutadans y sab ferse en totas las ocasions digne d'ella.

Gent de totas las opinions han resolt fer al Sr. Bastardas una demostració d'afecte. Se parlava d' un banquet; pero l'ex-arcaldé accidental es enemich sistemátich de festas aparatosas, sense las quals tants y tantíssims polítics adotzenats no saben viure.

S'ha obtat per un senzill missatge, qu' en aquests mo-

lo menos están tots unánims en picar de peus. Y aixó sempre resulta en pró de l'unitat del partit.

Y ara, perque tant ells com els governs monárquichs vegin que 'ns interessém per la seva sort, aném á exposar un projecte original que, si 'l practican, estém segurs que 'ls deixarà á tots molt contents.

* *

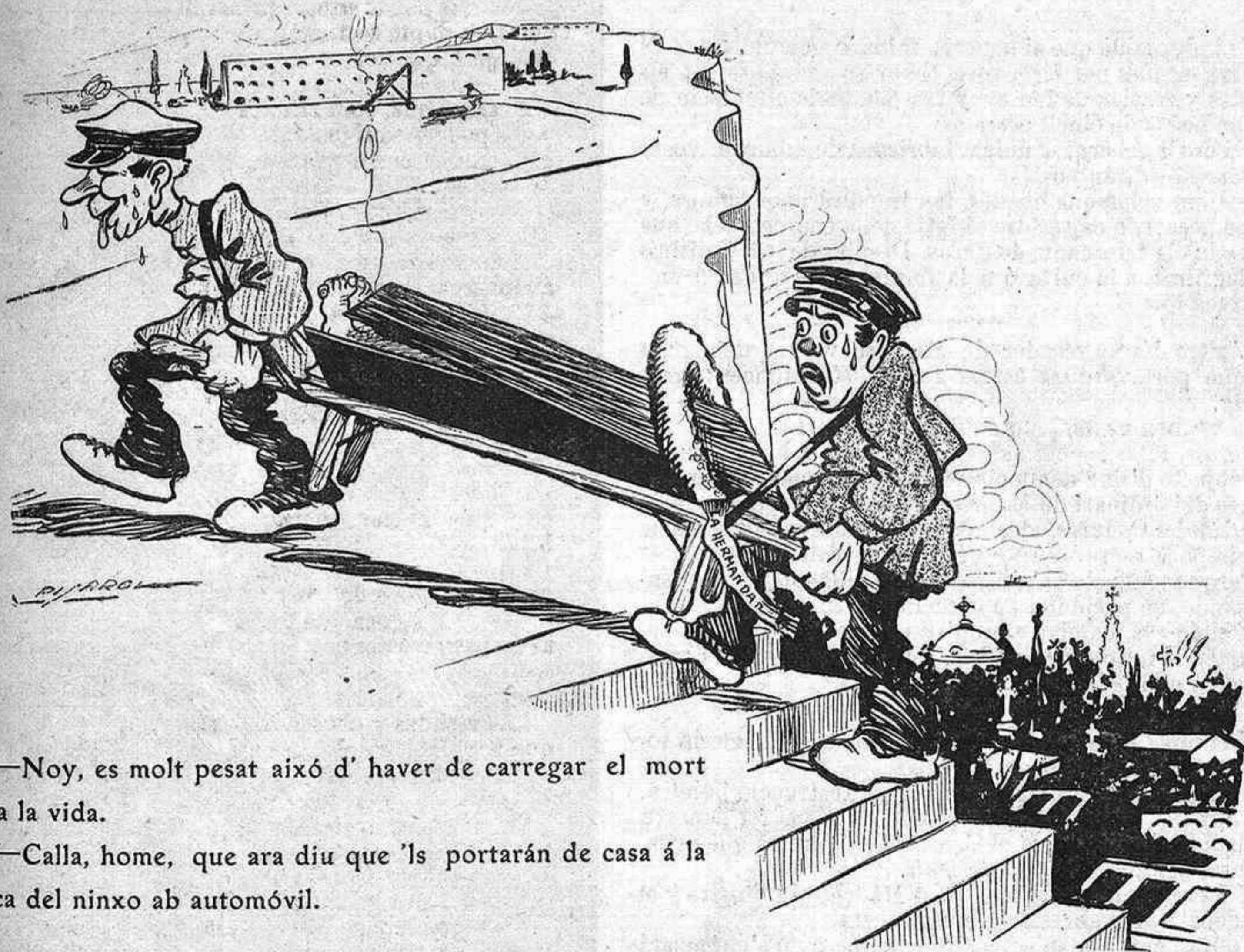
Es induptable que la institució dels arcaldes de R. O. está ja á las acaballas. Ab las empentas y refregadas del sufragi universal ha quedat la pobra institució feta una verdadera llástima. Si 'l Sr. Sanllehy no es el darrer arcaldé de nomenament del govern que tingui Barcelona, passém pera que sigui el penúltim.

Lo qual facilitarà la realisació del projecte nostre, que va dirigit á realisar l'enterro definitiu de la vara dels arcaldes de R. O.

Al efecte proposém que 's construixi de nou la destinada á desaparèixer; pero que 's fassi no d' ébano, ni de conxa, sino de carn de llangonissa.

D'aquesta manera, quan vingui l'hora de donar substitut al Sr. Sanllehy, se reparteix á talladas entre 'ls

REVOLUCIÓ FUNERARIA

—Noy, es molt pesat aixó d' haver de carregar el mort tota la vida.

—Calla, home, que ara diu que 'ls portarán de casa á la boca del ninxo ab automóvil.

ments s' está cubrint de milers de firmas. En l'administració de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA 'l trobaran els que vulguin tenir l'honor de subscriure'l.

Ab el nomenament del Sr. Sanllehy, els que 's titulan encare lliberals-dinástichs y aspiran á fer colla, están que no tocan de peus á terra.

¡Pensan que 'l govern els ha desayrat! No s' ho acaban d'empassar, y may més li perdonarán.

Ja hi ha entre ells qui amenaça ab fer á n'en López Domínguez una guerra á mort, implacable. ¡Hont s' es vist, haventhi entre 'ls companys tants aspirants á la vara, concedirla á un conservador atenuat procedent del *Círcol del Liceo!*...

* *

Naturalment, com á homes apassionats, ells no calculan que la mateixa abundancia de candidats dificultava una tranquila designació. Realisada aquesta en favor de algun d' ells, ¿cóm s' haurían posat els preterits? Avuy á

amichs polítics de las collas caciquistas y si hi ha igualtat en la distribució, tots quedarán contents.

Un periódich de Madrit fa observar que s' está observant allí certa afició á construir en el camp.

«Esto—diu—parece la iniciativa de una sociedad francesa que quiere volver el hombre á la tierra.»

Els governs espanyols ja fa temps que á la seva manera la secundan aqueixa iniciativa. Al estroncar, com estroncan totas las fonts de prosperitat y de treball, no n' hi tornan pochs d' homes á la terra!

També *La Vanguardia* está encantada de la gestió municipal del Sr. Bastardas, reconeixent que «mientras ha permanecido al frente de la alcaldía, se ha inspirado en los deseos de la opinión pública, *prescindiendo de los intereses del partido á que pertenece, y á veces contrariándolo para acordarse únicamente de los de la ciudad.*»

En aquest punt no está ben bé en lo cert *La Vanguardia*. Perque 'ls interessos del partit á que pertany el senyor

Bastardas y la totalitat dels republicans que pensan, coincideix en tot y per tot ab els interessos de Barcelona.

Un autor dramàtic italià dels de cap de brot, *Giuseppe Giaccosa*, ha caygut del arbre de la vida.

Pero s'ha després quan ja havia donat saborosos fruïts, entre 'ls quals cal recordar las obras admirables: *Tristi amori*, *Il piu Forte*, y aquella gran tragedia familiar, que tantas vegadas ens han fet assaborir y aplaudir las companyas italianas á son pas per Barcelona: *Come le foglie*, (Com las fullas).

Aixís es la vida humana, igual que las fullas, pompasas en el bon temps; mes ¡ay! condemnadas fatalment á ser arreballadas pel vent de la Tardor!

El delegat d' Hisenda d' Alicante ha ordenat que per tot arreu siguin admesos els duros, sense mirar ni tenir en compte la seva procedencia.

Sevillans, malaguenyos, alicantíns, lo mateix aquestos que 'ls de Sant Gervasi, deuen passar tots, mentres si guin de plata y tinguin la lley que 'ls correspon.

Aixó val tant com un indult general... ó una legitimació completa de duros borts...

Es induptable que si aquesta mida 's generalisís y el govern acabés per ferla seva, haurían desaparegut els duptes y rezels que fan avuy tan penosa la circulació de las monedas de cinch pessetas.

—Pero 'l govern, l' únich fabricant de moneda, ¿cóm quedaría?—dirán vostés.

—¡Com volen que quedés, tan tranquil com sempre, y sense posarse'n cap pedra al fetje de la competencia que li fessin els fabricants de duros. Després de tot, llegítims ó illegítims, á la curta ó á la llarga, ell es qui se 'ls embutxaca tots.

L'altre día un recader de Manresa va ser denunciat porque portava duas cartas sense 'l corresponent franqueig.

Ja veuenh vostés... ¡quín delicté més atrós!

Pero si totas las cartas sense franqueig haguessin de ser objecte d' una denuncia semblant y copadas com las dugas del ordinari de Manresa, las que 's depositan á la *estafeta* del Congrés, al amparo de qualsevol pare de la patria poch escrupulós, ¿quína sort tindrían?

Perque ¡cuidado si 'n passa per aquella *estafeta* de contrabando, en perjudici de la renda del timbre!

Y allá es la mateixa administració de Correus qui s'encarrega de ferlo arribar al seu destí, y no un pobre recader com el de Manresa.

Una nova joia artística que s' ha aclofat: la iglesia toledana de Santa Cruz de Mendoza.

Va anarhi desseguida el ministre d' Instrucció pública, Sr. Jimeno, y per primera providencia va fer honor á un banquet que li oferí el Cardenal Sancha, y que sería, naturalment, *bocato di Cardinale*.

Y á la estació, ja de tornada á Madrit, el ministre y el Cardenal varen abraçarse efusivament.

Podrán enfonzarse 'ls monuments; pero no s'enfonzará tan fácilment els que celebran la seva cayguda ab un bon ápat.

Y si s'enfonzan, no será pas per falta de puntals.

D' una curiosa carta qu'en J. Aixalá ha enviat desde l' Habana á un periódich vendrellench:

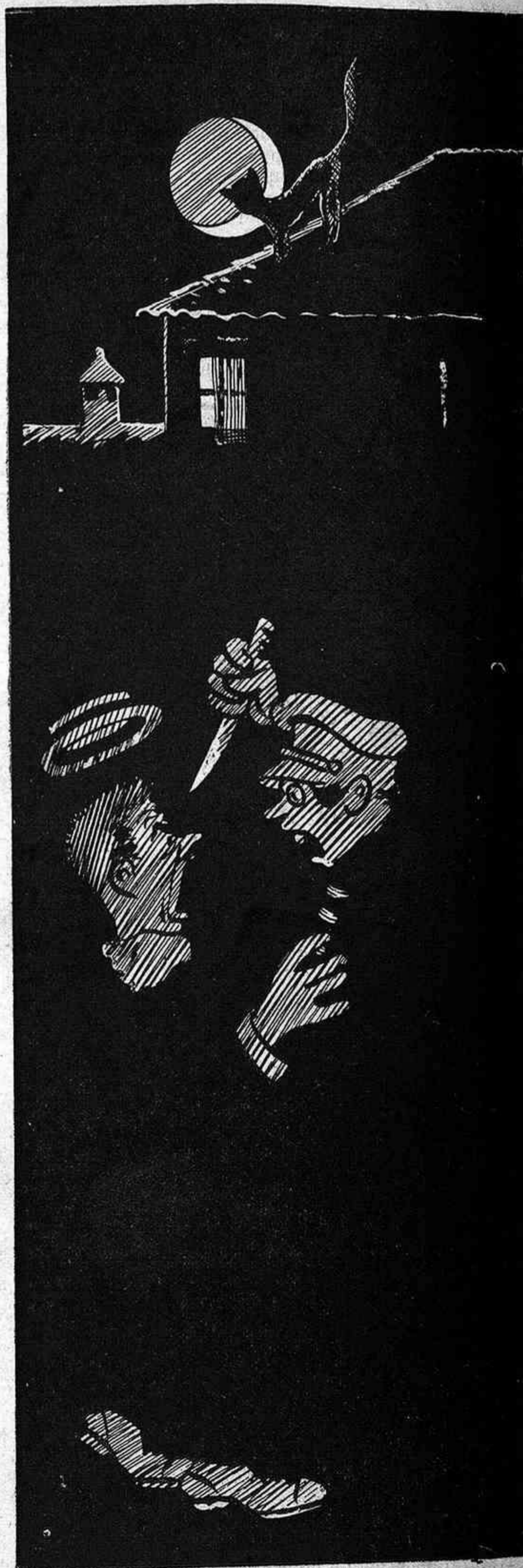
«Cuba vol inmigració per familias, y la propaganda 's farà sentir prompte per las Islas Canarias.

»Méxich vol també espanyols, porque son gent d' ordre que 's diluheix entre la mateixa rassa.

»Y ¡cosa rara! Els espanyols que á casa seva no s'entenen, al trasplantarse á l' América, son models d' activitat, fundant associacions admirables, y son els elements més tolerants y ordenats que brillan per sobre de las demás regións.

»Políticament, tothom demostra prevenció envers l' Estat espanyol; particularment els espanyols son admirats.»

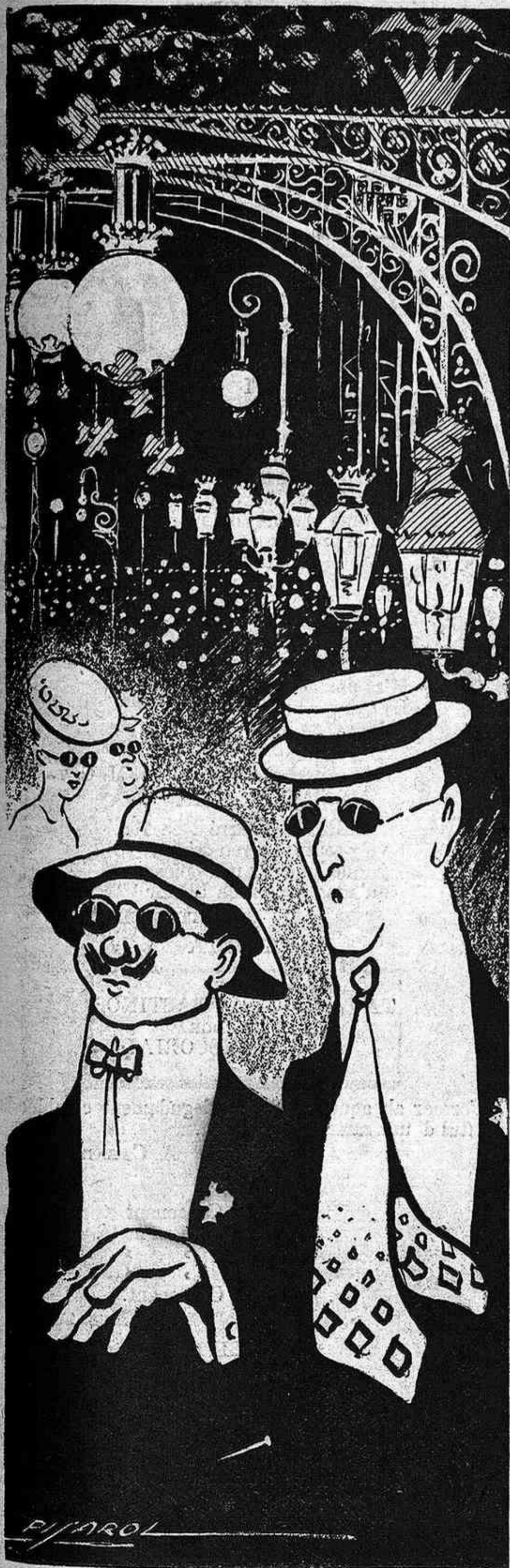
Vels'hi aquí un dato d' observació que hauría de tenir-se molt en compte pera deduhirne una lley general d' alta conveniencia patriótica.

En els barris extraviats la claror no hi fa cap falta.

DE NIT

Y ALTRES PER MASSA

El que necessiti llum,
que vaji al passeig de Gracia.

La causa de que l'espanyol sigui á Espanya tan dolent y tan bó quan ha emigrat á América, no pot ser altra més que la diferencia d'ambient y la falta d'energia y decisió pera purificar el de la Península.

¡Ah, si el poble espanyol se decidís á fer un bon disapte, qué bé estaríam tots á dintre de casa nostra!

El nou arcalde no té una gran facilitat de paraula. De l'una á l'altra fa pausa, com si busqués la més propia de la idea que 's proposa expressar.

Un dels *reporters* de la premsa va dir ab tal motiu: —El Sr. Sanllehy parla á plassos.

—Menos mal—dirém nosaltres—si en justa compensació de parlar á plassos, paga al contat.

A un any de presó correccional, que ja ha comensat á cumplir, ha sigut condemnat el jove propagandista don Lluís Manau en la causa que pel Tribunal militar se li seguía.

Desde aquestas planas enviém al Sr. Manau la expressió del nostre sentiment per la contrarietat que ha vingut á entorpir la seva carrera.

Dimars, aniversari del assalt de Barcelona per las tropas de Felip V en 1714, foren moltes las personas y entitats que visitaren la estatua de 'n Rafael de Casanova, depositant á sos peus coronas y flors en tan gran número, que 'l senzill monument del Conceller en Cap quedá poch menos que cubert per ellas.

El mateix vespre, en diverses societats, se celebraren vetlladas en honor y á la memoria dels que en aquellas memorables jornadas moriren en defensa de las llibertats de Catalunya.

La Rosario Pino al últim s'ha decidit á formar companyia pel seu compte.

Ella mateixa, en unas confidencias periodísticas, ha explicat els motius que l'han induhida á pendre aquesta resolució.

Els seus empresaris s'han portat ab ella admirablement: li han tingut sempre totes las atencions, li han pagat sous crescuts... Pero una artista, y sobre tot una dona, si ha de vestir las obras tal com avuy exigeix el públich, es á dir ab luxo, ab magnificencia, may ne té prou per bons sous que guanyi.

Y la Pino va fent anys, y sent la necessitat d'estalviar pels días de la vellesa, per quan ja no pugui seduhir al públich ab els encisos del seu art y de la seva elegant figura.

Se proposa treballar á Madrit, si troba teatro... Si no 'n troba, recorrerà algunas ciutats d'Espanya, y per últim se'n anirà á América.

Si la Sra. Fortuna té, aquesta vegada, una mica de bon gust—que no sempre 'n té—estém segurs de que se'n anirà resoltament de brasset ab la simpática Sra. Pino.

Ja ha comensat la rauixa atmosférica.

Després de las grans sequías aclivellant la terra, agostant las plantas, els terribles ayguats arreballanho tot.

N'hi ha hagut á Madrit, á Alicante, á Murcia, en altres molts punts de la Península, produhint per tot arreu estrago y desolacions, que serán causa segura de ruína y miseria.

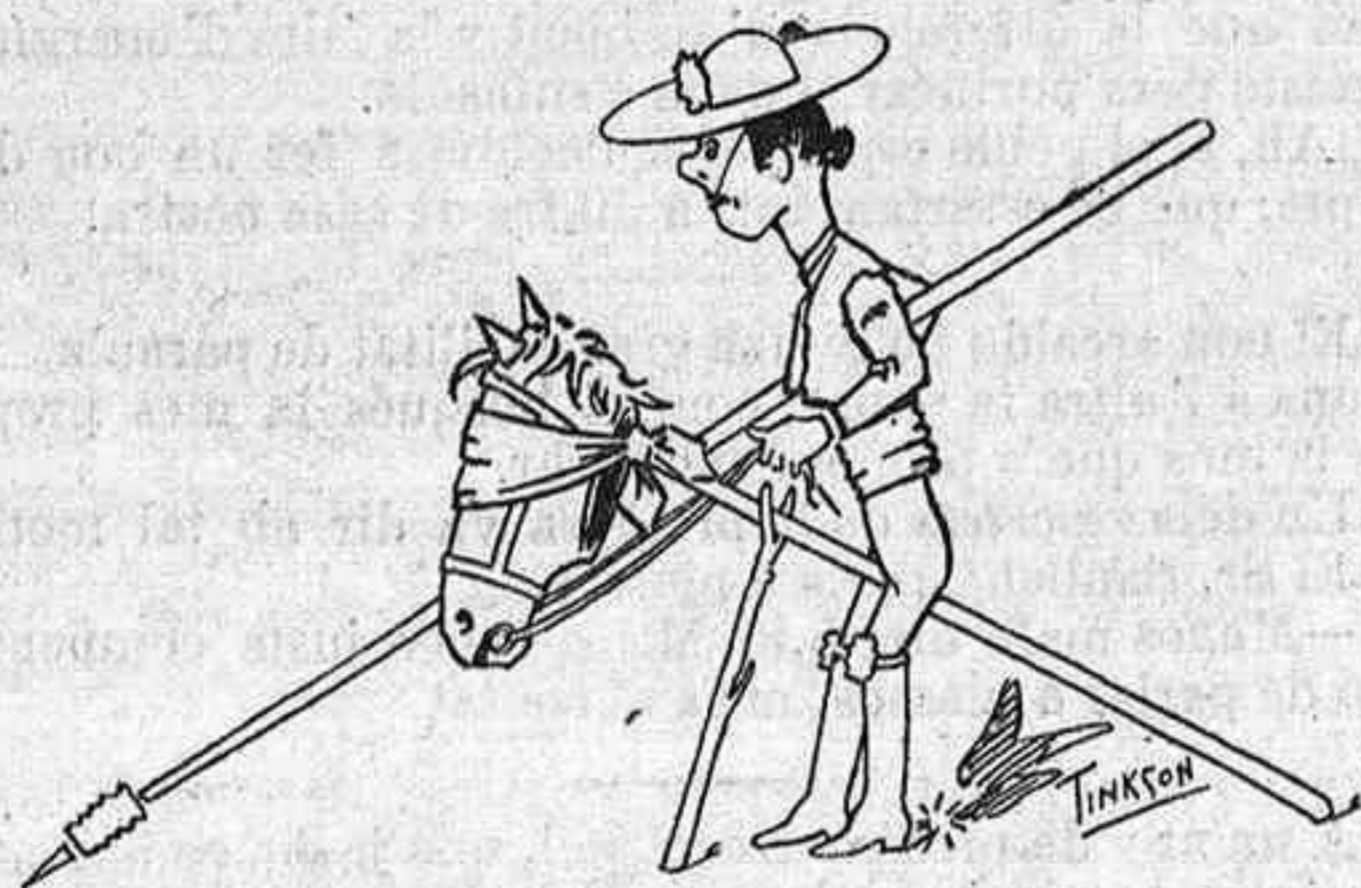
Els governs que han consentit l'arrasament dels boscos han colocat á Espanya fora de la Lley de la Naturalesa, y aquesta avuy ens castiga ab ira cega y má implacable.

Si la Naturalesa tingués conciencia y esperit de justicia, en lloch de llansar las tempestats sobre 'ls camps dels pobres pagesos, las faría caure sobre 'l cap dels mals governs, que son els que han fet tot el mal.

Per iniciativa del Sr. Marsá, l'Ajuntament va acordar que 'l benefici de la jornada de vuyt horas, que venen disfrutant els treballadors del municipi, se fassi extensiva á tots els que treballan per l'Ajuntament, encare qu'estiguin á las ordres dels contractistas.

Molt ens complau poder consignar que alguns regidors del catalanisme votaren en pró d'una proposició tan favorable á las legítimas aspiracions de las classes proletarias.

ESCOLA DE TAURAMAQUIA

Així es com s'apren a da 'ls primers passos, y á perdre la por... y á anarsen de nassos.

Está entusiasmada *El Imparcial* ab que s'arribi á celebrar á Barcelona una nova Exposició Universal.

Tingui per segur que la celebrarem, si 'ns convé celebrarla; pero sense distreure'ns, ni molt menos, de las campanyas polítiques que havém emprés contra l'actual organització del Estat espanyol y contra 'ls abusos de las oligarquías y del caciquisme.

La mateixa Exposició acabarà de donar impuls y forsa á n'aquestas campanyas.

Ab rahó *España Nueva* li observa á *El Imparcial*:

«Para el colega pasa inadvertido que las Exposiciones de Barcelona no son otra cosa sino manifestaciones de vida propia, que tienen tanta significación catalanista como el acto de solidaridad, que tanto ha preocupado á los que vieron en dicho acto un foco de separatismo.»

»En otras capitales de España no se celebran Exposiciones ni saca la cabeza el separatismo. Celebranse procesiones, con lujo y boato, y se afirman así en su españolismo.»

Es la pura veritat. Quan un poble es fort, tots els seus actes resultan de fortalesa.

Xascarrillo de postres:

Davant d'un senyor de certa edat, qu'está fumant un puro, se li planta un baylet d'uns nou anys, demanantli foch.

—¿Tan petit y ja tens el vici de fumar?

El baylet ab molta flemma:

—No me'n parli. Fa més de cinch anys que provo de desvesarme'n y no puch.

NOTAS DE CASA

La *Escola Choral Catalana* ens ofereix el seu nou domicili social, establert desde la fetxa al carrer de Sant Pau, 88, primer (Societat Claris.)

• Siguerem invitats á la festa inaugural, celebrada el passat dissapte, de la mina *Maria Juanita*, de zinc y plom, de Sant Pere Martri, qual explotació va á comensar immediatament.

• Hem rebut la convocatòria del Certamen Aucellístich que 'l vinent diumenge tindrà lloch á la vila de San Hilari Sacalm.

A uns y altres agrahim l'atenció que ab LA ESQUELLA han tingut.

QUÈNTOS

La Layeta entra á servir á una familia acomodada. Y una de las primeras preguntas que fa á la mestresa, després que aquésta l'ha interrogada á n'ella, es aquesta:

—Senyoreta: ¿qu' es devota vosté?

—Devota?... ¿Per qué m' ho preguntas?

—Veurá, porque en l'última casa ahont servía, mentres la senyoreta era á missa, el senyoret venía

á trobarme á la cuyna... y la senyoreta á missa hi anava cada dematí.

Un senyor té una por cervical als incendis.

—Lo més inquietant—li deya á un seu amich— es que cada vegada que 's cala foch, l'aygua falta.

—Llavoras tú no deus pas dormir tranquil en la teva habitació...

—Sí, porque prenc una precaució, que m'assegura l'existència de l'aygua.

—Quina precaució?

—La de no pendre pis sino en las casas en que hi haja una taberna.

TRENCA-CAPS

XARADAS

I

La *prima*, es una vocal; part de persona es la *dos*; *ters-doble*, acostuman dir, á n'els animals, els noys; *quarta*, nota musical; veurás una part del mon en la *primera-quarta-hi*, mes un nom d'home en el *Tot*.

CARLES DE LAVIOLA

II

—*Total* ¿qué menjas?

—*Quart-dugas*,

—Mira una *dos-hu* al vestit

—La *tres-dos* la treurá pronte

—¿Ab qué?

—Ab esperit de ví.

J. M. CATS

ANAGRAMA

Passant pel carré d'en *Tot* vaig sentí una veu cridar, jo que 'm *tot*; y nada menos qu'era mon amich Llistar.

SISKET DE PAILA

TARJETA

TANA BEJOVÉ Y BASTINOS
PENTINADORA
EL ESCORIAL

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas el títul d'una sarsuela castellana.

A. CARARACH

ROMBO

—1.ª Consonant.
—2.ª Tothom ne té.
—3.ª » »
—4.ª » »
—5.ª Consonant.

MUSCLUS

GEROGLÍFICH

: : + M
I I I
K

F I

NOY DE PALLEJÁ EL FAIGES

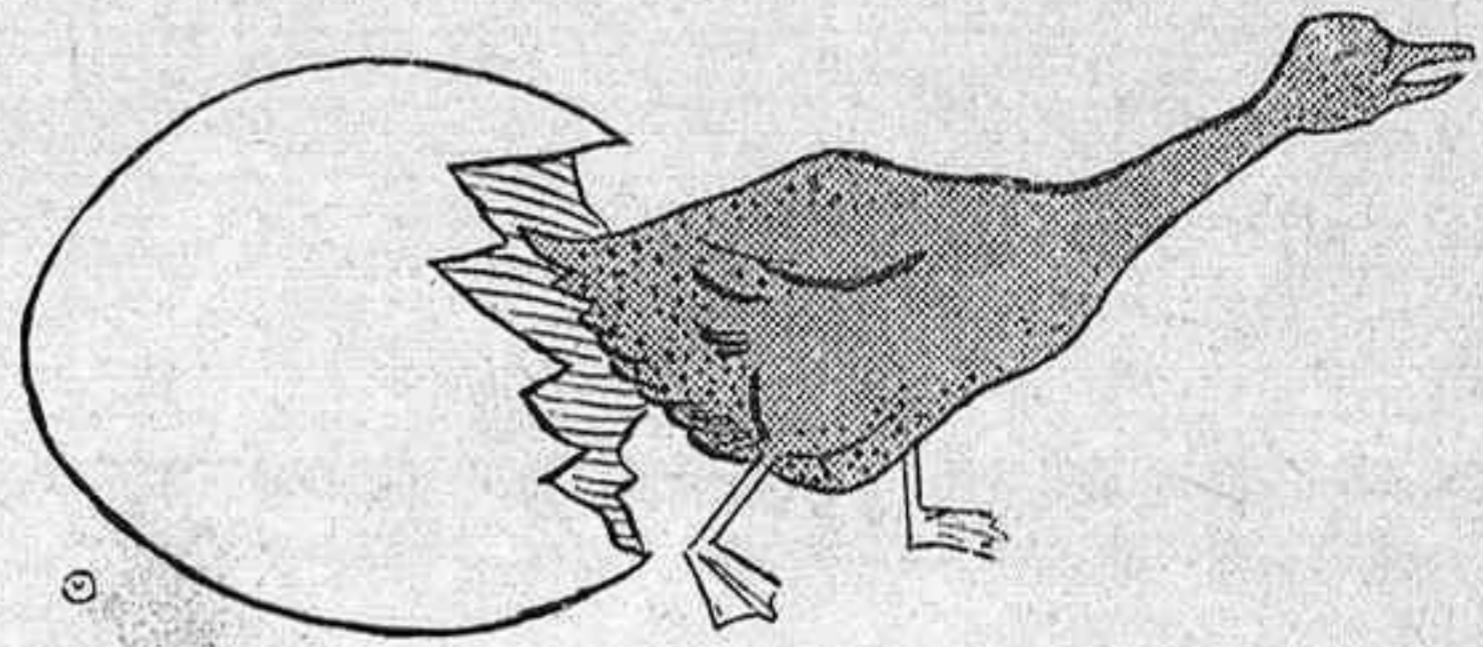
Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

GALLINERO PRÁCTICO

POR CARLOS TORRES
Antiguo avicultor

Un tomo en 8.º, encuadernado Ptas. 3

CARTERA DE BOLSILLO DEL CAZADOR

Novísima legislación é instrucciones generales para el ejercicio del derecho de caza y uso de armas
POR
E. MHARTIN Y GUIX

Ptas. 1'50

La aerostación moderna	Ptas. 0'50
Los rayos X y el radio.	» 0'50
El alcohol en la industria.	» 0'50
El fotógrafo aficionado.	» 0'50
El electricista aficionado.	» 0'50

Reglamentación de teatros Ptas. 1	Trabajo de mujeres y niños Ptas. 1	Garantías constitucionales Ptas. 1
Coches automóviles Ptas. 1	Asociaciones religiosas Ptas. 1	Corridas de toros y novillos Ptas. 1

REVISTA DE COMISARIO, ZONA... * POR FRADERA

Album de caricaturas publicado el año 1895 Ptas. 1'50

UNA PROCESIÓN POR FRADERA Album publicado el año 1897 Ptas. 1'50

PRESBITERIAS, por Werther Album de caricaturas publicado el año 1897 Ptas. 1'50

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet además un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

La estatua del «Conceller en cap», héroe de la jornada del 11 de Setembre de 1714, cuberta de coronas el día del aniversari d' aquella fetxa memorable.